

Jakelussa mainitut

2.9.2013

TEM/1226/08.09.01/2013

YDINVOIMALAITOSTEN TURVALLISUUSTUTKIMUSOHJELMA SAFIR2014; HANKE-ESITYKSET SYKSYLLÄ 2013

Työ- ja elinkeinoministeriö käynnisti vuonna 2011 uuden kansallisen nelivuotisen ydinvoimalaitosten turvallisuustutkimuksen teknistieteellisen tutkimusohjelman, jonka tarkoituksena on varmistaa ydinturvallisuusosaamisen säilyminen ja edelleen kehittäminen Suomessa. SAFIR2014 -ohjelman (SAFety of nuclear power plants – Finnish national Research programme) elokuussa 2010 valmistuneessa runkosuunnitelmassa kuvataan tutkimusohjelman sisältö ja rahoitettavien hankkeiden aihepiirit.

Työ- ja elinkeinoministeriö nimesi SAFIR2014-ohjelmalle johtoryhmän syyskuussa 2010, ja sen puheenjohtajana toimii Säteilyturvakeskuksen edustaja johtoryhmässä. Ohjelman hallintohankkeesta vastaa VTT, ja ohjelman johtajana toimii TkT Kaisa Simola.

Ministeriö ilmoittaa tällä kirjeellä hakumenettelystä, jonka perusteella hanke-esityksiä voidaan tehdä SAFIR2014-ohjelmalle vuodeksi 2014. Tämä kirje, ohjelman runkosuunnitelma ja hakumenettelyssä tarvittavat liitteet löytyvät kirjeen lopussa olevasta SAFIR2014-ohjelman internet-osoitteesta.

SAFIR2014-ohjelman rahoitus

SAFIR2014-ohjelmaa rahoittavat ydinenergia-alalla toimivat keskeiset organisaatiot, samoin kuin aiempia SAFIR-ohjelmia. Vuodeksi 2014 voidaan rahoitusta hakea usealta rahoituksesta itsenäisesti päättävältä taholta. Tämän hakuilmoituksen perusteella haetaan kuitenkin vain ns. VYR-rahoitusta.

Valtion ydinjätehuoltorahasto (VYR) on toiminut vuoden 2004 alusta merkittävänä kansallisen ydinturvallisuustutkimuksen rahoittajatahona. Tuolloin voimaan tulleen ydinenergialain muutoksen mukaan rahastoon kerätään varoja kahteen VYR:n muista varoista erillään pidettävään erillisvarallisuuteen. Kunakin vuonna jaettavissa olevin varoin rahoitetaan tutkimushankkeita, joiden muodostama hankekokonaisuus tukee varojen keräämisen tarkoitusta. SAFIR2014-ohjelman rahoitukseen vuonna 2014 rahastolla on käytettävissään noin viisi ja puoli miljoonaa euroa.

Hankkeiden valintaperusteet ja -menettelyt

SAFIR2014-ohjelmassa projektiesitysten valintaperusteina käytetään hankkeiden tieteellistä tasoa, turvallisuusvaikutusta, hyötyä loppukäyttäjille, kykyä varmistaa tietämyksen säilymistä ja uuden tietämyksen kehittämistä sekä erityisesti vaikutusta uuden asiantuntijasukupolven kouluttamiseen, sopivuutta SAFIR2014-ohjelman runkosuunnitelmaan (liite 1) ja osallistumista kansainväliseen yhteistyöhön. Liitteenä 1a on runkosuunnitelmaa täydentävä Fukushiman onnettomuuden seurauksena tunnistettujen tutkimustarpeiden erittely. Lisäksi liitteenä 1b on Säteilyturvakeskuksen laatima täydennys runkosuunnitelmaan, jossa on esitetty Suomessa uusitavan säännösten eräitä uusia vaatimuksia otettavaksi huomioon vuoden 2014 hankehakemuksia laadittaessa.

SAFIR2014-ohjelman tukiryhmät arvioivat hanke-esitykset edellä mainittuja kriteereitä vasten. Näiden arvioiden ja oman harkintansa perusteella SAFIR2014-ohjelman johtoryhmä tekee esityksen TEMille ja rahoittajille lain tarkoittamasta hankekokonaisuudesta vuodelle 2014.

Johtoryhmän esityksessä VYR-rahoituksen loppusumma voi olla korkeintaan ministeriön ilmoittaman käytettävissä olevan VYR-rahoituksen suuruinen. Johtoryhmän käsittelyn aikana rahoittajilla on mahdollisuus sopia keskenään sekä tarvittaessa hanke-esitysten tekijöiden kanssa esimerkiksi hankkeen rahoituksen tai laajuuden muuttamisesta alkuperäiseen hakemukseen nähden.

Työ- ja elinkeinoministeriölle toimitettujen hakemusten pohjalta TEM tekee esityksen yhdestä ydinenergialaissa säädetyt vaatimukset täyttävästä hankekokonaisuudesta VYR:lle. Lain mukaan hankekokonaisuuden tulee tukea asetettua ydinturvallisuuden asiantuntemuksen ylläpitämistavoitetta. Aiemmin mainittua SAFIR2014-runkosuunnitelmaa ja sen liitettä pidetään hanke-ehdotusten laatimisen sisällöllisenä lähtökohtana.

Muita arviointiperusteita TEM:n esitykseen valittaville hankkeille ovat hankkeiden merkittävyys tutkimustarpeiden kannalta, soveltuvuus edellä mainittuun hankekokonaisuuteen, teknillistieteelliset ansiot, taloudellinen edullisuus suhteessa kyseisen hankkeen tavoitteeseen, valittavien organisaatioiden edellytykset saavuttaa suunnitellut tulokset sekä aikaisemmat referenssit.

VYR-rahoitusosuus hankkeissa on pääsääntöisesti maksimissaan 67 % hankkeen kokonaiskustannuksista. Yliopistoille ja korkeakouluille voidaan kuitenkin perustelluista syistä myöntää tätä suurempi rahoitusosuus. Tutkimusohjelman johtoryhmä voi tällöin ehdottaa em. osuuden olevan suurempi.

Kaikissa hanke-esityksissä tulee esittää projektisuunnitelma, jossa kuvataan hankkeen tehtävät ja niiden tavoitteet. Projektien tulee muodostua yhtenäiseen tavoitteeseen tähtäävistä osakokonaisuuksista. Periaatteessa SAFIR2014-ohjelmassa rahoitettavaksi esitettävien hankkeiden suunniteltua kestoa ei rajoiteta, ja jos hanketta olisi tarkoitus jatkaa yli vuoden 2014 uudelle ohjelmakaudelle, tämä on ilmaistava projektisuunnitelmassa.

On suositeltavaa, että hanke-esitysten tekijät ovat mahdollisimman paljon yhteydessä tutkimusohjelman tulosten ja menetelmien loppukäyttäjiä edustavien tukiryhmien ja johtoryhmän kanssa hankkeita suunnitellessaan.

Hanke-esityksien jättäminen syksyllä 2013 vuodelle 2014

Ydinvoimalaitosten turvallisuutta koskevat SAFIR2014-ohjelman runkosuunnitelmaan sopivat hanke-esitykset on toimitettava työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamoon os. Aleksanterinkatu 4, PL 32, 00023 Valtioneuvosto, **viimeistään torstaina 31.10.2013 kello 12.00**. Tämän lisäksi sähköiset hakemukset tulee toimittaa samaan aikaan myös ohjelman johtajalle sähköpostiosoitteeseen kaisa.simola@vtt.fi.

Tutkimusohjelman runkosuunnitelma ja ohjeet hakemukseen mukaan liitettäväksi projektisuunnitelmaksi ja rahoitusesitykseksi on esitetty SAFIR2014-ohjelman verkkosivuilla, osoite alla. Verkkosivuilla on myös lisätietoja hankkeiden arviointimenettelystä ja aikataulusta.

Johtoryhmän esitys ohjelmaan otettaviksi hankkeiksi toimitetaan ministeriöön 31.12.2013 mennessä. Tämän jälkeen tehtävästä TEM:n esityksestä antaa Säteilyturvakeskus lausuntonsa, ja päätökset hankekokonaisuuden VYR-rahoituksesta ja hankkeiden rahoituspäätökset pyritään tekemään maaliskuun 2014 loppuun mennessä.

Ministeriön ja SAFIR2014-ohjelman yhteyshenkilöt

Ydinvoimalaitosten turvallisuustutkimusohjelman hankkeita koskevissa asioissa ministeriön yhdyshenkilö on yli-insinööri Jorma Aurela, sähköposti jorma.aurela@tem.fi, puh. (050) 592 2109. Ohjelmasta antaa tietoja myös sen johtaja Kaisa Simola, sähköposti kaisa.simola@vtt.fi, puh. (020) 722 6725.

Esa Härmälä
Osastopäällikkö
Ylijohtaja

Jorma Aurela
Yli-insinööri

LIITTEET

TEM:n arkistoon liitteet paperilla (liitteiden numerointi 1, 1a, 1b, 2, 2a, 2b ja 3)

JAKELU

SAFIR2014-internetsivut: <http://safir2014.vtt.fi>
Ilmatieteen laitos
Säteilyturvakeskus
Teknologian tutkimuskeskus (VTT)
Helsingin yliopisto, radiokemian laboratorio
Lappeenrannan teknillinen yliopisto (LTY)
Tampereen teknillinen yliopisto (TTY)
Jyväskylän yliopisto
Aalto-yliopisto
Åbo Akademi
Fortum Power and Heat Oy
Teollisuuden Voima Oyj
Fennovoima Oy
Posiva Oy

TIEDOKSI
(ei liitteitä)

Valtion ydinjätehuoltorahasto
Ydinturvallisuusneuvottelukunta